

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Poláchem v právní věci žalobce: **T. N.**, bytem, zastoupeného Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem se sídlem Na Zlatnici 301/2, Praha 4, proti žalovanému: **Krajský úřad Olomouckého kraje**, se sídlem Jeremenkova 40a, Olomouc, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 08.12.2016, č.j. KUOK 89693/2016, sp.zn. KÚOK/73596/2016/ODSH-SD/7356,

t a k t o :

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladu řízení.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í

I.
Vymezení věci

Žalobce se domáhal zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalovaného (dále též „napadené rozhodnutí“), kterým bylo jeho odvolání proti rozhodnutí Městského úřadu Konice, odboru dopravy (dále též „správní orgán I. stupně“) ze dne 22.03.2016, č.j. KON 3331/2016, sp. zn. DOP 193/2015 DOL (dále též „prvostupňové rozhodnutí“), podle ustanovení § 92 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) zamítnuto jako opožděné.

Prvostupňovým rozhodnutím byl žalobce uznán vinným z přestupku podle ustanovení

§ 125c odst. 1 písm. k) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „silniční zákon“). Přestupku se dopustil porušením ustanovení § 4 písm. c) silničního zákona tím, že dne 04.09.2015 ve

12:35 hod jako řidič motorového vozidla tov. zn., reg.zn., bílé barvy, v obci Konice ve směru od středu obce směrem ke kruhovému objezdu na ulici Husova, u mototechny Svoboda odbočil vlevo do ulice E. Beneše a zde vozidlo odstavil. V uvedených místech je odbočení zakázáno dopravní značkou B 24b – Zákaz odbočení vlevo

Za spáchání přestupku byla žalobci podle ustanovení § 11 odst. 1 písm. b) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o přestupcích“),

a v souladu s ustanovením § 125c odst. 4 písm. f) silničního zákona uložena sankce ve formě pokuty ve výši 1.500,- Kč a současně mu byla podle ustanovení § 79 odst. 1 zákona o přestupcích a vyhlášky č. 231/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů, uložena povinnost nahradit náklady řízení v paušální výši 1.000,- Kč.

II. Obsah žaloby

Žalobce předně označil za nesporné, že mu bylo prvostupňové rozhodnutí doručeno fikcí dne 08.04.2016, a proto lhůta pro podání odvolání končila dne 25.04.2016. Sporným je však okamžik, kdy odvolání podal. Žalobce tvrdí, že tak učinil dne 21.04.2016, tedy včas. Žalovaný však vycházel z vyjádření České pošty, s.p. (dále jen „ČP“) a znaleckého posudku. Uzavřel, že odvolání nemohlo být podáno dříve než 27.04.2016, neboť užitá poštovní známka se dostala do oběhu až dne 27.04.2016, byť údaj na obálce dává zapravdu tvrzení žalobce o včasnosti podaného odvolání. Není přitom sporu, že razítko orážené na obálce odvolání odpovídá otisku denního razítka na provozovně pošty DEPO Brno 71. Pravost či platnost tohoto razítka nebyla žalovaným zpochybňována. Z otisku tohoto razítka plyne, že odvolání bylo podáno dne 21.04.2016. Dle znaleckého posudku byla předmětná poštovní známka distribuována na pobočky ČP již od 19.04.2016. Mohly se proto na pobočkách vyskytovat již ve dnech 20. a 21.04.2016. Znalec rovněž připustil, že se poštovní známka mohla dostat do oběhu dříve, a to jejím zcizením některých ze zaměstnanců, což však označil za nepravděpodobné (odkázal na závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 07.12.2005, č.j. 3 As 33/2005-80, dle kterého je v pochybnostech potřeba volit vždy variantu upřednostňující přístup k právní ochraně). Vzhledem k pochybnostem tak měl žalovaný uznat odvolání za včasné, neboť ani znaleckým zkoumáním nebylo vyloučeno, že použití dosud nevydané poštovní známky může mít reálně vysvětlení. Závěr o antdatování podacího razítka je sice dalším z možných vysvětlení, nejedná se však o variantu skutkového děje prokázanou nade vší pochybnost. Z podacího razítka vyplývalo, že odvolání bylo podáno včas. Namísto složitého a nákladného znaleckého zkoumání tak měl žalovaný spíše posoudit samotné meritum věci. Provedeným dokazováním totiž nebylo prokázáno, že by zásilka byla

podána po dni 25.04.2016, nebylo totiž ani vyvráceno, že byla podána již dne 21.04.2016. S ohledem na ustanovení § 40 odst. 2 správního řádu je tak třeba považovat odvolání za včasné.

Žalobce k tomu dodal, že provozovna ČP DEPO Brno 71 není běžnou pobočkou ČP. Je proto možné, že již předchozí typ poštovních známek neměla. Došlo-li k nechtěné záměně známek, pak se jedná o nesprávný postup zaměstnance ČP. Tyto možnosti ale znalec nevyloučil, a ani blíže nezkoumal. S odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13.07.2016, č.j. 1 As 103/2016-40, jsou přitom správní orgány povinny vycházet z otisku denního razítka ČP, nikoliv z poštovní známky.

Žalobce dále namítl, že žalovaný neoprávněně odmítl provést navrhovaný důkaz, a to svědeckou výpověď V. Ř. Svědkyně by potvrdila, že dne 21.04.2016 byla u podání odvolání přítomna. Právě navrhovaná svědecká výpověď by přitom postavila najisto datum odeslání odvolání, neboť svědectví V. Ř. je možné na rozdíl od znaleckého posudku považovat za přímý důkaz. S ohledem na závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 28.04.2016, č.j. 7 As 27/2016-31, nebylo možné označit takový důkaz za nadbytečný a předběžně jej hodnotit jako nevypovídající (k tomu žalobce poukázal na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 28.04.2016, č.j. 7 As 27/2016-31, a ze dne 11.06.2009, č.j. 1 Afs 37/2009-40). Bylo porušeno i jeho právo dle čl. 6 odst. 3 písm. d) Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, dle kterého má obviněný právo dosáhnout předvolání svědků ve svůj prospěch za stejných podmínek, jako svědků vypovídajících proti němu. Je tedy zřejmé, že napadené rozhodnutí je výsledkem řízení, v rámci kterého došlo ke krácení jeho ústavních práv (k podobnému dospěl i Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 11.06.2009, č.j. 9 As 58/2008-63).

Napadené rozhodnutí je i v rozporu s ustanovením § 1 odst. 2 vyhlášky č. 231/1996 Sb., neboť do řízení byl přibrán znalec za účelem vyhotovení znaleckého posudku, a tudíž měl žalovaný žalobci uložit povinnost hradit náklady řízení zvýšené o 2.500,- Kč. Z napadeného rozhodnutí však takový výrok nevyplývá, proto je toto nezákonné.

III. Vyjádření žalovaného k žalobě

Žalovaný především uvedl, že na základě odborného vyjádření z oboru kriminalistiky. Ve prospěch tvrzení žalovaného svědčí i fakt, že známka nalepená na obálce obsahující odvolání, byla vydána do oběhu až dne 27.04.2016. Poštovní známka č. 883 „Otakárci“ byla zveřejněna v Poštovním věstníku částka 5/2016 ze dne 14.04.2016 a její platnost byla určena od 27.04.2016 do odvolání. Pracovník pošty tedy nemohl dne 21.04.2016 použít předmětnou poštovní známku, a to ani do konce zákonné odvolací lhůty, která skončila dne 25.04.2016.

Navrhovaná svědkyně podávala společně se žalobcem hromadnou zásilku, a tudíž ji žalovaný považoval za nedůvěryhodnou. Žalovaný rovněž označil několik indicií svědčících o pozdním podání odvolání. Především jde o dlouhou dobu, po kterou měla být

zásilka údajně v přepravě, použití nové poštovní známky se zvýšenou cenou, která se nemohla standardním způsobem dostat do oběhu (nadto pro člověka jako V. Ř., která zasílá hromadné zásilky pro svého zaměstnavatele, musí být notoriitou cena obvyčejné poštovní známky), nepravděpodobné odeslání zásilky z pošty DEPO Brno 71 s ohledem na její pracovní náplň, neboť nezpracovává podání podaná běžnou veřejností. Žalobce sice argumentoval, že zásilka byla součástí zásilek odesílaných V. Ř., tuto verzi však žalovaný vzhledem k obsahu ostatních zásilek zaměstnavatele V. Ř. považoval za nepravděpodobnou. Navíc razítko, které bylo na obálce použito, nepodléhá žádnému speciálnímu režimu.

Žalovaný závěrem zdůraznil, že se nejedná o první případ tzv. „putujících“ zásilek. Vyskytly se i v jiných řízeních vedených žalovaným. Ve dvou případech přitom byla obecným zmocněncem Š. Š., v jednom poté J. P., tedy osoby žalovanému známé z důvodu různých obstrukcí.

Z uvedených důvodů tedy žalovaný navrhl, aby krajský soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

IV.

Posouzení věci krajským soudem

Žaloba byla podána v zákonné dvouměsíční lhůtě (§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního – dále jen s.ř.s.), osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s.ř.s.) a jde o žalobu přípustnou (zejména § 65, § 68 a § 70 s.ř.s.).

Napadené rozhodnutí žalovaného krajský soud přezkoumal v řízení podle části třetí, hlavy II, dílu 1, § 65 a následujících s.ř.s. v mezích uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s.ř.s.), ověřil přitom, zda rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti, a vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době vydání rozhodnutí (§ 75 odst. 1 s.ř.s.).

Soud ve věci rozhodl bez nařízení jednání za splnění zákonných podmínek (§ 51 odst. 1 s.ř.s.).

V dané věci se žalobce podanou žalobou domáhal přezkoumání rozhodnutí, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně pro opožděnost. Podle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu rozhodnutí, jímž správní orgán zamítl odvolání jako opožděné, soud přezkoumá pouze z procesního hlediska, to znamená, zda bylo odvolání důvodně zamítnuto jako opožděné či nikoliv, tedy zda odvolatel byl či nebyl zkrácen na svém veřejném subjektivním právu na přezkoumání prvostupňového rozhodnutí (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27.11.2008, č.j. 2 As 53/2007). Z výše uvedeného vyplývá, že rámec soudního přezkumu rozhodnutí, kterým bylo zamítnuto odvolání pro opožděnost, tvoří pouze uvedená skutečnost. Optikou tohoto názoru nahlížel soud i na souzenou věc.

Krajský soud v Brně dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. Soud při svém rozhodování vyšel z následujících skutečností, úvah a závěrů.

Soud považoval za vhodné nejprve stručně rekapitulovat skutečnosti podstatné pro nyní posuzovanou věc. Ze správního spisu bylo zdejším soudem zjištěno, že prvostupňové rozhodnutí bylo žalobci doručováno na adresu, kde bylo ode dne 29.03.2016 připraveno k vyzvednutí. Vzhledem k tomu, že si žalobce písemnost nevyzvedl, nastala ke dni 08.04.2016 fikce doručení této písemnosti a dne 12.04.2016 byla vložena do schránky. Od data doručení písemnosti, tj. od data 08.04.2016, poté běžela zákonná lhůta pro podání odvolání, která uplynula dne 25.04.2016.

Dne 25.04.2016 byla správnímu orgánu I. stupně doručena žádost o spis. Z ní bylo zjištěno, že žalobce si zvolil k zastoupení ve správním řízení zmocněnce na základě v kopii přiložené plné moci ze dne 16.02.2016, a to Š. Š. Zmocněnkyně byla k její žádosti dne 02.05.2016 zaslána kopie spisu.

Dne 12.05.2016 bylo správnímu orgánu I. stupně doručeno blanketní odvolání, jež bylo i žalobcem podepsáno. Odvolání bylo doručováno jako obyčejná zásilka, a to v obálce, na níž byla vylepena poštovní známka v nominální hodnotě 16,- Kč. Známkou byla označena razítkem pobočky ČP 600 10 DEPO Brno 71 s datem 21.04.2016.

Žalobci, jakož i zvolenému zmocněnci, byla následně doručována Výzva k odstranění nedostatků ze dne 16.05.2016, č.j. KON 5387/2016, jež byla žalobci doručena dne 20.05.2016, zmocněnci poté dne 17.05.2016. Správní orgán I. stupně v této výzvě uvedl, že zmocnění bylo předloženo bez data vyhotovení s tím, že plná moc nebyla zaslána v ověřené kopii nebo v originálním provedení. Odvolání poté nemělo náležitosti dle ustanovení § 82 odst. 2 správního řádu. Žalobce byl proto vyzván, aby odvolání o stanovené náležitosti doplnil. Rovněž, aby sdělil, kdy a kde bylo podání učiněno a kdy bylo vyhotoveny, jakož i odstranil nedostatky v zastupování na základě plné moci. Dne 23.05.2016 bylo správnímu orgánu I. stupně doručeno doplnění odvolání, ve kterém žalobce prostřednictvím svého zmocněnce mj. uvedl, že podal odvolání v zákonné lhůtě, kdy datum a místo podání má být uvedeno na obálce poštovní společnosti, která písemnost doručovala. Datum vyhotovení tohoto odvolání není obligatorním prvkem podání, přičemž toto ani nemá vliv na jeho podání.

Písemnost došla s třítydenním zpožděním, a tudíž nabyl správní orgán podezření, že s ní bylo manipulováno. Proto byla ČP požádána, aby sdělila, jaká měla být v době podání nominální hodnota poštovní známky a zda v uvedenou dobu byla známka v nominální hodnotě 16,- Kč již v distribuci, zda je razítko podací pošty pravé a nedošlo ke ztrátě razítka, zda nebylo s razítkem manipulováno a zda je možné, aby písemnost šla tři týdny a zda se dá zjistit, kdy a kde skutečně byla písemnost podána. ČP sdělila, že do 30.04.2016 byla cena služby obyčejné psaní (standard) do 50 g ve výši 13,- Kč, od 01.05.2016 došlo k úpravě cen služeb, kdy cena služby obyčejné psaní do 50 g činí 16,- Kč, přičemž známky v nominální hodnotě 16,- Kč jsou v oběhu od 27.04.2016. Otisk razítka na kopii obálky podaného odvolání dle vyjádření ČP odpovídá otisku denního razítka používaného na provozovně 600 10 DEPO Brno 71, ke ztrátě razítka nedošlo. Služba obyčejná zásilka není službou s garantovanou dobou dodání, avšak pokud byla adresa adresáta uvedena

správně, je velmi nepravděpodobné, aby došlo k výraznému zpoždění dodání v rádech týdnů. V měsíci dubnu 2016 bylo ČP dodáno 97,34 % všech podaných zásilek následující pracovní den po dni podání. ČP dále uvedla, že DEPO Brno 71 běžně nezpracovává na podání obyčejné listovní zásilky vhozené do poštovních schránek ani podané běžně veřejností, neboť jde o pracoviště zpracovávající hromadná podání. V předmětném vyjádření ČP závěrem konstatovala: „Vzhledem k tomu, že jde o obyčejnou listovní zásilku, není její cesta doručovací sítí nijak sledována a není možno ani jednoznačně určit dobu, jakou se v přepravní síti ČP pohybovala před jejím dodáním. Razítko pošty ani nemusí v případě této obyčejné listovní zásilky vyznačovat den, kdy došlo k jejímu podání, na zásilce nemusí být vyznačeno a pokud vyznačeno je, může být vyznačeno na zásilce v průběhu doručovacího procesu. V tomto konkrétním případě lze konstatovat, že zásilka se nemohla dostat do přepravního procesu dříve než 27. 4. 2016, s ohledem na datum doručení a standardní trvání doručovacího procesu se tak s nejvyšší pravděpodobností stalo v týdnu po 9. 5. 2016.“ ČP rovněž poskytla v příloze svého vyjádření přehled z pravidelné kontroly přepravních dob obyčejných listovních zásilek, ze které mj. vyplynulo, že v prvním čtvrtletí roku 2016 byla obvyklá doba mezi podáním a dodáním zásilek cca do tří dnů, když do čtvrtého dne po podání bylo dodáno 99,99 % zásilek, 100 % zásilek poté do pátého dne a více po podání. Podané informace ČP označila za pouze orientační s ohledem na povahu obyčejné listovní zásilky jako nezapsané a nesledované zásilky, u které není nijak garantována doba dodání. ČP přitom není povinna zásilku opatřit podacím razítkem v den podání. Toto je však dle ČP riziko, které na sebe odesílatel bere volbou této služby.

Zmocněnec žalobce, Š. Š., dne 07.09.2016, osobně nahlédla do správního spisu.

Žalovanému bylo dne 08.09.2016 doručeno od zmocněnce žalobce vyjádření k provedeným důkazům. K prokázání, že žalobce skutečně podal odvolání v den uvedený razítkem na obálce, navrhl provést důkaz výpovědí svědka, V. Ř., která byla v den podání s podatelem na poště a učinila hromadné podání za firmu, ve které pracuje. Z vyjádření ČP se dle žalobce jasně podává, že razítko, kterým byl zaznačen den podání, bylo pravé. Dle ČP rovněž lze připustit i delší dobu doručování.

Žalovaná následně dne 14.09.2016 učinil objednávku na vypracování odborného vyjádření soudním znalcem z oboru kriminalistika, V. M. Prostřednictvím odborného vyjádření bylo požadováno zodpovězení otázek: 1) zda se známka katalogové číslo 0883 vydaná dne 27.04.2016 mohla dostat do oběhu dříve než oficiálním datem dle Poštovního věstníku ČTÚ částka 5 ze dne 14.04.2016, 2) zda razítko DEPO Brno 71 s datem 21.04.2016 je originálním datem předmětné pošty, případně zda razítko či datum nebylo pozměněno, 3) zda lze zjistit, jestli obálka v době označení razítkem obsahovala nějakou písemnost, 4) jakou informaci nese čárový kód uvedený na zadní straně obálky, 5) případně uvést další relevantní skutečnosti, které vyplnou ze znaleckého zkoumání.

V odborném vyjádření z oboru kriminalistiky, technické zkoumání cenných papírů, cenin, dokumentů a dokladů, ověřování jejich pravosti, ze dne 04.11.2016, č.j. 5/2016 (dále jen „odborné vyjádření“), vypracovaném V. M., CSc. (dále jen „znalec“), bylo v části popisné nejprve uvedeno: „Poštovní úřad DEPO BRNO 71, 600 00 není klasickým podacím poštovním úřadem, ale zpracovává poštovní zásilky takzvaného hromadného podání (firmy, úřady atd.) a poštovní zásilky z poštovních schránek. Zásilky z poštovních schránek jsou

ovšem oráženy poštovním razítkem jiného provedení – určeným pro strojové zpracování. Pouze zásilky tzv. hromadného podání jsou oráženy razítkem, které bylo použito na zkoumané poštovní zásilce. Hromadné podání se týká pouze organizací, které podávají zásilky ve velkém množství a mezi těmito zásilkami se prakticky nemohou vyskytovat podání individuálních podavatelů (...). Přitom poštovní úřad DEPO BRNO 71 neprovádí příjem poštovních zásilek od individuálních podavatelů, neprovádí frankování poštovních zásilek poštovními známkami, ani tyto známky neprodává veřejnosti. Hromadní podavatelé buď frankují poštovní zásilky poštovními známkami, které odebírají z některého poštovního úřadu, nebo využívají frankování pomocí frankovacího stroje nebo frankování provádí podací pošta. (...) v sousedství (stejná budova) poštovního úřadu DEPO BRNO 71 se nachází poštovní úřad Brno 8, 608 00 (...). Tento poštovní úřad je klasickým podacím poštovním úřadem určeným veřejnosti jako k podávání poštovních zásilek, tak i k prodeji poštovních cenin a doplňkového zboží – poštovních obálek. (...) Používaný systém poštovních razítek umožňuje změnu datových i časových údajů poměrně jednoduše, pouze nastavením příslušných časových údajů na kolečku v příslušné poloze. (...) Nastavení údajů může provést jednoduše a rychle libovolný pracovník, která má poštovní razítko v držení. Tato manipulace je vratná, tj. po nastavení některého údaje a oražení poštovní zásilky lze opět nastavit údaj původní nebo jakýkoliv jiný. Přitom nelze popsanou manipulaci s razítkem – nastavení údajů, zpětně identifikovat a rozpoznat.“ Pokud se

týká

zodpovězení

otázky

1) týkající se použité poštovní známky a její distribuce, k tomuto znalec uvedl: „Výplatní poštovní známka hodnoty 16,- Kč (...) byla centrálním skladem cenin distribuována na pobočky České pošty až od 19.4.2016. V ceninových skladech na některých pobočkách, které byly zásobovány jako první, se tedy tato poštovní známka mohla vyskytnout až 20. – 21.4.2016. Oficiální prodej byl zahájen až v den vydání poštovní známky tj. 27.4.2016. V oběhu pro veřejnost se tedy tato poštovní známka dne 21.4.2016 mohla vyskytnout pouze teoreticky a to jedině při jejím „zcizení“ některým z poštovních zaměstnanců. Přitom i tato možnost není pravděpodobná, protože v běžném prodeji na jednotlivých pobočkách bylo v den poštovního razítka – 21.4.2016 dostatek poštovních známek hodnoty 13,- Kč, popřípadě označených jako „A“. Nebyl proto žádný provozní důvod použít k vyplacení poštovní zásilky dne 21.4.2016 výplatní známku, která nebyla k dispozici a přitom byla ještě o 3,- Kč dražší než tarif nutný k vyplacení poštovních zásilek.“ Znalec proto uzavřel, že teoretická možnost objevení se výplatní známky 16,- Kč v oběhu před datem 21.4.2016 k vyplacení obvyklého psaní je vzhledem k její nominální hodnotě a poštovního použití vysoce nepravděpodobná. K otázce 2) uvedl, že zkoumané razítko bylo nepochybně poštovním razítkem pravým používaným na daném poštovním úřadě, které nebylo nijak pozměňováno. Dle znalce nebylo co do otázky 3) možno potvrdit či vyvrátit přítomnost nějaké písemnosti ve zkoumané poštovní obálce v době jejího označení poštovním razítkem. Na zadní straně obálky číslo 51 je poté uveden skupinový čárový kód označující uvedené zboží (viz otázka 4). Znalec ve smyslu otázky 5) konstatoval, že ze zjištěných skutečností (použití poštovní známky před datem jejího oficiálního vydání, použití poštovní známky hodnoty 16,- Kč k vyplacení poštovní zásilky s tarifem, který v době použití činil pouze 13,- Kč, poměrně dlouhá doba od data poštovního razítka do data doručení zásilky, označení poštovní zásilky razítkem poštovního úřadu, který běžně uvedenou službu individuálním podavatelům neposkytuje, označení poštovní zásilky razítkem datovaným časovým údajem 21:00 hod) lze učinit závěr, že ve skutečnosti byla zkoumaná poštovní zásilka podaná v pozdější době, než je datum poštovního razítka (pravděpodobně v květnu 2016), přičemž byla správně vyplacena ve výši 16,- Kč tarifem platným v květnu. Dle závěrů znalce nebylo

podání zásilky provedeno standardním způsobem u poštovního úřadu, který veřejnosti uvedené služby poskytuje. Do poštovního provozu se zásilka dostala nestandardně, kdy došlo při jejím ořazení poštovním razítkem k pozměnění datových údajů na razítku. Dle znalce řada objektivních skutečností souvisejících s poštovním provozem v případě dané zásilky s největší pravděpodobností ukazuje na skutečnost, že poštovní zásilka byla uvedena do poštovního provozu v době pozdější než 21.04.2016 a při jejím podání došlo k antidatování použitého poštovního razítka.

S ohledem na výše uvedené shrnutí obsahu relevantní části správního spisu považuje soud v tomto řízení za nesporné, že prvostupňové rozhodnutí bylo žalobci doručeno fikcí dne 08.04.2016. Poslední den lhůty pro podání odvolání tedy nastal dne 25.04.2016. Na obálce, ve které bylo odvolání správnímu orgánu I. stupně doručeno, se nachází vylepená poštovní známka v nominální hodnotě 16,- Kč, označená otiskem poštovního razítka 600 10 DEPO Brno 71 s vyznačeným datem 21.04.2016. Odvolání bylo správnímu orgánu I. stupně doručeno dne 12.05.2016, tj. 3 týdny po datu vyznačeném na razítku podací pošty DEPO Brno 71. Odvolání žalobce by proto bylo včasné pouze tehdy, pokud by bylo možné považovat datum na otisku poštovního razítka pobočky DEPO Brno 71 za skutečné datum podání odvolání. Žalovaný dospěl na základě vyjádření ČP a výsledků odborného vyjádření k závěru, že razítko s nápisem DEPO Brno 71 s datací 21.04.2016 neprokazuje okamžik předání odvolání k poštovní přepravě, a to především s ohledem na vylepenou poštovní známku v nominální hodnotě 16,- Kč, která byla oficiálně v prodeji až ke dni 27.04.2016, tj. po uplynutí lhůty pro podání odvolání. Žalovaný současně vyjádřil domněnku, že poštovní razítko pobočky DEPO Brno 71 bylo pravděpodobně antidatováno. Z hlediska podání odvolání k poštovní přepravě proto bylo průkazné toliko datum oficiálního vydání vylepené poštovní známky v nominální hodnotě 16,- Kč.

V posuzovaném případě je tedy třeba především posoudit, zda žalovaný postupoval zákonně, zamítl-li odvolání žalobce pro opožděnost. Podle žalobce žalovaný nesprávně posoudil, kterého dne podal odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí. Této námitce však nelze přisvědčit.

Podle ustanovení § 37 odst. 4 správního řádu je podání *možno učinit v písemně nebo ústně do protokolu anebo v elektronické podobě podepsané uznávaným elektronickým podpisem. Za podmínky, že je podání do 5 dnů potvrzeno, popřípadě doplněno způsobem uvedeným ve větě první, je možno je učinit pomocí jiných technických prostředků, zejména prostřednictvím dálkopisu, telefaxu nebo veřejné datové sítě bez použití uznávaného elektronického podpisu.*

Podle ustanovení 83 odst. 1 správního řádu *odvolací lhůta činí 15 dnů ode dne oznámení rozhodnutí, pokud zvláštní zákon nestanoví jinak. Odvolání lze podat teprve poté, co bylo rozhodnutí vydáno. Bylo-li odvolání podáno před oznámením rozhodnutí odvolateli, platí, že bylo podáno v první den odvolací lhůty.*

Podle ustanovení § 40 odst. 1 písm. c) správního řádu platí, že pokud je provedení určitého úkonu v řízení vázáno na lhůtu, *případně-li konec lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší příští pracovní den; to neplatí, jde-li o lhůtu určenou podle hodin.*

Pro počítání lhůt pro provedení úkonu správní řád v ustanovení § 40 odst. 1 písm. d) stanoví, že lhůta je zachována, je-li posledního dne lhůty učiněno podání u věcně a místně příslušného správního orgánu anebo je-li v tento den podána poštovní zásilka adresovaná tomuto správnímu orgánu, která obsahuje podání, držiteli poštovní licence nebo zvláštní poštovní licence anebo osobě, která má obdobné postavení v jiném státě; nemůže-li účastník z vážných důvodů učinit podání u věcně a místně příslušného správního orgánu, je lhůta zachována, jestliže je posledního dne lhůty učiněno podání u správního orgánu vyššího stupně; tento správní orgán podání bezodkladně postoupí věcně a místně příslušnému správnímu orgánu.

Podle ustanovení § 40 odst. 2 správního řádu se v pochybnostech lhůta považuje za zachovanou, dokud se neprokáže opak.

Ustanovení § 40 odst. 1 písm. d) správního řádu tedy stanoví, ke kterému okamžiku je podání vůči správnímu orgánu účinné. V případě podání odevzdaného k poštovní přepravě musí být pro zachování lhůty současně splněny dvě podmínky – podání musí být dáno na poštu ve lhůtě a adresováno příslušnému správnímu orgánu. Jestliže jsou splněny obě tyto podmínky, nezáleží na tom, kdy podání došlo tomuto správnímu orgánu, a dokonce, zda mu vůbec došlo (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25.08.2011, č.j. 7 As 87/2011-66). Podání je tak možno považovat za včas učiněné jen tehdy, bylo-li žalobcem, kterého v tomto směru tíží břemeno tvrzení a břemeno důkazní, jednoznačným způsobem prokázáno, že podání bylo dáno na poštu ve lhůtě a bylo adresováno příslušnému správnímu orgánu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16.07.2009, sp. zn. 9 As 31/2009).

Nejvyšší správní soud se již zabýval důkazním standardem v situacích, kdy vzniklo určité podezření na manipulaci s poštovním razítkem, např. vznikla-li neobvykle dlouhá prodleva mezi datem podání zásilky a jeho zpracováním (srov. rozsudky ze dne 10.09.2015, č.j. 4 As 164/2015-39, ze dne 13.07.2016, č.j. 1 As 103/2016-40, či ze dne 26.01.2017, č.j. 9 As 99/2016-40). Z této judikatury vyplývá, že závěr o opožděnosti určitého podání lze učinit pouze tehdy, je-li to jednoznačně prokázáno. Poštovní razítko je razítkem svou povahou úředním, a tudíž je nutné vycházet ze správnosti data uvedeného na tomto razítku, avšak pouze do té doby, neprokáže-li se opak. K tomu nepostačí, že ve věci nastaly určité zvláštnosti či neobvyklosti. Byť se citované rozsudky věcně netýkaly podání odvolání, nýbrž žalob a kasačních stížností, nevidí soud žádný důvod, proč by tyto obecné závěry nebylo možné použít rovněž na posuzovanou věc (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 02.08.2018, č.j. 9 As 193/2018-33).

Je tedy nutné posoudit, zda datum uvedené na otisku poštovního razítka s nápisem DEPO Brno 71 (21.04.2016) je skutečným datem podání odvolání na předmětné pobočce ČP, respektive zda zjištění učiněná v průběhu správního řízení představují spolehlivý podklad pro závěr žalovaného, že tento otisk poštovního razítka neproказuje okamžik podání odvolání k poštovní přepravě, a nelze k němu přihlížet, neboť jeho správnost byla zpochybněna mj. především datem formálního uvedení vylepené poštovní známky na trh.

Žalobce tvrdil, že odvolání podal dne 21.04.2016 obyčejnou zásilkou na pobočce pošty DEPO Brno 71. Tuto skutečnost měla prokazovat obálka nesoucí razítko ČP

s vyznačeným datem podání 21.04.2016, jejíž pravost podle žalobce nebyla ze strany žalovaného ničím zpochybněna. Soud však stou argumentací žalobce nesouhlasí a přisvědčil závěru žalovaného, že odeslání předmětného podání již dne 21.04.2016, resp. v zákonné lhůtě pro podání odvolání, prokázáno nebylo.

Jestliže žalobce namítl, že v případě pochybností, zda byla písemnost podána dne 21.04.2016, je nutno ve smyslu ustanovení § 40 odst. 2 správního řádu postupovat tak, jakoby podána byla (s odkazem na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 07.12.2005,

č.j. 3 As 33/2005-80, a ze dne 13.07.2016, č.j. 1 As 103/2016-40), nemohl zdejší soud přisvědčit ani tomuto názoru, neboť vychází z kusé a nepřesné interpretace uvedených rozsudků. Nejvyšší správní soud totiž opakovaně vyslovil, že žalobu lze odmítnout (resp. zamítnout podané odvolání pro opožděnost), jsou-li dány skutkové důvody k takovému rozhodnutí, tj. jestliže je jisté, že nastaly skutečnosti rozhodné pro právní závěr o opožděnosti žaloby (v tomto případě podání). Rovněž ale konstatoval, že skutková tvrzení žalobce, která by měla vyvrátit jako nesprávný závěr soudu (resp. správního orgánu) o opožděnosti podání, by měla být možná a pravděpodobně pravdivá (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26.03.2008, č.j. 2 Azs 71/2006-82). V nyní projednávané věci však žalobce taková tvrzení nepředložil.

Soud samozřejmě nezastírá, že podání odvolání prostřednictvím obyčejné listovní zásilky je nepochybně běžnou situací, která není zákonem nikterak zakázána. Nelze však souhlasit se žalobcem, že „*správní orgány jsou povinny vycházet z otisku denního razítka České pošty, s. p., jehož platnost byla v tomto řízení prokázána, nikoliv z poštovní známky*“. Je třeba zdůraznit, že odvolání je plně v dispozici odvolatele a je pouze na něm, aby střežil svá práva a volil ten nejjistější a nejbezpečnější způsob doručení takto důležitého procesního úkonu, o kterém nevystanou jakékoliv pochybnosti ve vztahu ke způsobu jeho doručení. Žalobci je dozajista známo, že existuje možnost podání poštovní zásilky v režimu doporučené zásilky, který je spojen s držením dokladu uvádějícím podací číslo, konkrétního adresáta, jakož i možnost zpětně dohledat doručovací trasu zásilky a její osud. Pokud žalobce zvolil doručování pro něj významné písemnosti (odvolání) formou obyčejné listovní zásilky, dostal sám sebe do důkazní nouze ve věci prokazování data podání, které je klíčové. Pouhá skutečnost, že se ve správním spise nachází obálka s otiskem denního razítka pošty s vyznačeným datem 21.04.2016, jehož pravost nebyla zpochybněna, totiž neprokazuje, že byla zásilka skutečně podána v zákonem stanovené lhůtě, neboť žalovaný nashromáždil důkazy vyvracející relevantnost data vyznačeného na otisku razítka na obálce podaného odvolání.

Jen základě sdělení ČP stran otisku denního poštovního razítka nebylo možné s jistotou prokázat, že podání nebylo předáno k poštovní přepravě včas. ČP připustila, že mezi datem podání zásilky a jejím doručením vznikla neobvyklá prodleva. Dle data doručení a standardního trvání doručovacího procesu jako datum podání zásilky označila s největší pravděpodobností týden po 09.05.2016. S ohledem na proces zpracování obyčejných zásilek jakožto nezapsaných a nesledovaných zásilek rovněž není schopna prokázat okolnosti podání a určit dobu, jakou se v přepravní síti ČP pohybovala před jejím dodáním. Nicméně vyjádření ČP spolu s vypracovaným odborným vyjádřením zcela odlišuje případ žalobce od věcí řešených ve výše zmíněných rozsudcích Nejvyššího

správního soudu, kde byl s ohledem na pochybnosti při doručování obyčejných listovních zásilek upřednostněn přístup k právní ochraně (ČP, nedokázala vzniklé nepravdelnosti či nesrovnalosti při doručování obyčejné zásilky jednoznačně vysvětlit a nebyla schopna prokázat okolnosti podání). Soud tedy přezkoumal, zda si žalovaný pro své závěry o opožděnosti podaného odvolání opatřil takovou sadu (byť nepřímých) důkazů. Dle názoru soudu žalovaný provedl řádné a obsáhlé dokazování, přičemž z podkladů pro rozhodnutí vyplývá závěr o opožděnosti odvolání. Žalovanému jako důkaz prokazující opožděnost odvolání svědčilo vyjádření ČP v části týkající se distribuce poštovní známky v nominální hodnotě 16,- Kč, podání písemnosti na pobočce ČP zpracovávající výhradně hromadná podání a závěry odborného vyjádření z oboru kriminalistiky. Žalobce namítal, že závěry znalce v odborném vyjádření nejsou absolutně potvrzeny. K tomu soud uvádí, že žádné znalecké posudky či odborná vyjádření nejsou schopny požadované skutečnosti prokázat bez jisté míry pochybností. Je však nutné, aby osoby zpracovávající takové posudky tyto pochybnosti popsali a zaujali k nim konečné stanovisko. Znalec mezi pochybnosti mj. zařadil možnost zcizení poštovní známky v nominální hodnotě 16,- Kč zaměstnancem ČP před datem 27.04.2016), což však označil za značně nevěrohodné. Znalec navzdory přesvědčení žalobce zcela logicky nemůže brát v úvahu všechny, byť reálně nepředstavitelné, nevěrohodné, ba téměř nemožné, varianty a tyto samostatně vyhodnocovat.

Postačí, pokud s vysokou mírou pravděpodobnosti zvolí na základě výsledků svého zkoumání jako správnou jednu skutkovou verzi, a to v návaznosti na zpochybnění věrohodnosti a proveditelnosti ostatních myslitelných verzí.

Žalobce sice tvrdil odeslání zásilky již dne 21.04.2016, avšak obálku, v níž bylo podané odvolání doručeno správnímu orgánu I. stupně, opatřil poštovní známkou v nominální hodnotě 16,- Kč, jež byla shodně dle sdělení ČP a závěrů odborného vyjádření v oběhu až o šest dní později, tj. od 27.04.2016. V době tvrzeného odeslání odvolání, tj. dne 21.04.2016, přitom bylo obyčejné psaní s hmotností do 50g vypláceno tarifem 13,- Kč. Soud považuje shodně se závěry odborného vyjádření za krajně nepravděpodobné, že by se žalobce k poštovní známce v nominální hodnotě 16,- Kč dostal standardním způsobem již před datem jejího oficiálního uvedení do oběhu. V odborném vyjádření je totiž obsáhle zmiňovaný režim poštovních známek jakožto cenin na jednotlivých poštovních úřadech. Žalobcem označená možnost zcizení poštovní známky zaměstnancem ČP či nesprávný postup zaměstnance ČP je zcela nepravděpodobná a nadto nepodložená verze skutkového děje, která je rovněž pouze stěží představitelná, neboť k takovému „pochybení“ zaměstnance ČP ani neexistoval žádný rozumný důvod. Vzhledem k přísné evidenci cenin ve formě poštovních známek je přitom značně pochybné, že by se pracovník ČP mohl bez dalšího k poštovní známce v nominální hodnotě 16,- Kč před datem 27.04.2016 dostat a tuto již dne 21.04.2016 použít. I V. Ř., jež měla být údajně odesílání zásilky dne 21.04.2016 přítomna a jež pravidelně zasílá hromadné zásilky pro svého zaměstnavatele, musí být obecně známá cena obyčejné poštovní známky, a tudíž zvýšení ceny podané obyčejné zásilky o celé 3,- Kč by jistě zaznamenala. Předložené tvrzení žalobce proto soud považuje za ničím nepodložené. I dle názoru soudu žalovaný správně zohlednil i další okolnosti, které zpochybňují tvrzení žalobce o podání zásilky již dne 21.04.2016. Především se jednalo o pracovní náplň poštovní provozovny DEPO Brno 71, která dle podacího razítka měla předmětnou zásilku odesílat. Jak z vyjádření ČP, tak i ze závěrů odborného vyjádření, vyplývá, že tato pobočka ČP není klasickou pobočkou ČP. Běžně nezpracovává

na podání obyčejné listovní zásilky, nýbrž hromadná podání. Do poštovního provozu se tudíž posuzovaná zásilka musela dostat pravděpodobně nestandardním způsobem, a to sice prostřednictvím provozovny DEPO Brno 71. S největší pravděpodobností se tak stalo oražením poštovním razítkem s pozměněnými údaji v rámci jejího vložení do hromadné podávky. Další skutečností zpochybňující tvrzení žalobce o včasnosti jeho podání je i neobyčejně dlouhá doručovací doba zásilky, kdy tato měla být údajně odeslána dne 21.04.2016, avšak správnímu orgánu I. stupně byla doručena až po 3 týdnech dne 12.05.2016. ČP pak s ohledem na statistiky doručování obyčejných zásilek v daném období považovala za nezvyklé, že by šlo takové podání déle než 5 pracovních dní, přičemž za pravděpodobné datum podání zásilky označila týden po 09.05.2016.

V posuzovaném případě byla tedy na obálku podaného odvolání vylepena poštovní známka ještě před datem jejího oficiální vydání (6 dní předem), a to nadto v hodnotě o 3,- Kč vyšší než-li byl k datu 21.04.2016 účinný tarif, rovněž bylo použito poštovní razítko provozovny ČP, jež běžně uvedenou službu individuálních podavatelům neposkytuje a byla i shledána nepoměrně dlouhá doba od data poštovního razítka do data skutečného doručení zásilky správnímu orgánu I. stupně. Tyto skutečnosti prakticky vylučují možnost podání odvolání v tvrzené datum, tj. 21.04.2016. Byla-li správnost otisku razítka pošty DEPO Brno 71 těmito skutečnostmi relevantně a účinně popřena, nelze vycházet ze správnosti data uvedeného na poštovním razítku vyznačeném na obálce, v níž bylo odvolání odesláno. S ohledem na zjištěné skutečnosti je naopak zřejmé, že k odeslání odvolání mohlo dojít nejdříve ke dni 27.04.2016, tj. ke dni oficiálního zahájení prodeje poštovní známky v nominální hodnotě 16,- Kč. Jak však soud zmínil již výše, lhůta k podání odvolání v případě žalobce uplynula již 25.04.2016. Pokud tedy bylo odvolání ze strany žalobce učiněno prostřednictvím jeho předání ČP po tomto datu, jednalo se o odvolání opožděné, jak správně vyhodnotil žalovaný.

Žalobcovy výtky stran pochybení zaměstnanců ČP a nedostatečnosti závěrů vyjádřených v odborném vyjádření znalce přitom zůstaly v pouhé obecné rovině. Žalobce nepředložil žádný důkazní prostředek, který by správnost data uvedeného na poštovním razítku ČP podporoval. Navrhovaný výslech svědkyně V. Ř. nelze za takový důkazní prostředek považovat, neboť tento nemohl nikterak prokázat skutečný obsah zásilky (tedy odvolání), jež měla být touto svědkyní dne 21.04.2016 na pobočce ČP podána. Svědkyně dle vyjádření žalobce toliko podala zásilku společně s hromadným podáním zásilek svého zaměstnavatele. Výslech svědkyně by stejně nevedl k podpoře argumentů žalobce. Jakkoliv zákon umožňuje způsob doručování zvolený žalobcem (obyčejná poštovní zásilka), je třeba si uvědomit, že právě touto volbou způsobu doručování se sám vystavil riziku důkazní tísně, když zásilku neodeslal např. doporučeně. Výše specifikované okolnosti představovaly dle mínění soudu dostatečně zjištěný skutkový základ pro závěr žalovaného o opožděnosti podaného odvolání. Za této situace nebylo povinností žalovaného provádět svědeckou výpověď V. Ř., jak navrhoval žalobce. Zamítnutí tohoto důkazní návrhu přitom žalovaný neopomněl zdůvodnit. I tuto námitku žalobce proto soud vyhodnotil jako nedůvodnou.

Žalovaný proto správně uzavřel, že žalobce podal odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí opožděně, a to nejdříve po datu 27.04.2016. Opatřil si dostatek podkladů svědčících o správnosti tohoto závěru, kterými jsou především sdělení ČP a odborné

vyjádření znalce. Tyto důkazy je nutno považovat za dostačující, neboť žalobci se nepodařilo žádný věrohodně zpochybnit. V řízení tak neexistovaly žádné pochybnosti, které by značily nutnost uznat podané odvolání za včasné ve smyslu ustanovení § 40 odst. 2 správního řádu. Žalovaný proto dle názoru zdejšího soudu správně vyhodnotil a řádně odůvodnil, proč odvolání žalobce zamítl jako opožděné.

Žalobce rovněž namítal, že mu byla v napadeném rozhodnutí stanovena povinnost nahradit náklady řízení ve výši o 2.500,- Kč nižší, než by tomu mělo být v souladu s vyhláškou č. 231/1996 Sb. Z toho dovozoval nezákonnost napadeného rozhodnutí. Soud zde především odkazuje na ustanovení § 65 odst. 1 s.ř.s., dle kterého *kdo tvrdí, že byl na svých právech zkrácen přímo nebo v důsledku porušení svých práv v předcházejícím řízení úkonem správního orgánu, jímž se zakládají, mění, ruší nebo závazně určují jeho práva nebo povinnosti, (dále jen „rozhodnutí“), může se žalobou domáhat zrušení takového rozhodnutí, popřípadě vyslovení nicotnosti, nestanoví-li tento nebo zvláštní zákon jinak*. Pokud žalovaný nestanovil žalobci povinnost uhradit náklady řízení, ačkoliv tak měl podle vyhlášky č. 231/1996 Sb. učinit, pak takový postup a rozhodnutí nemohlo žalobce zkrátit na jeho právech. Naopak žalobce byl tímto (byť nesprávným) postupem žalovaného po finanční stránce do značné míry zvýhodněn oproti ostatním účastníkům správního řízení v obdobné situaci. Rozhodnutí vydané ve prospěch žalobce nicméně žalobci nepřivodilo zkrácení na jeho právech, proto soud předmětné námitce nemohl přisvědčit.

V.

Závěr a náklady řízení

Optikou shora učiněného náhledu je proto zřejmé, že postup žalovaného nevybočil z rámce zákonem stanovených právních hledisek. Skutkový stav věci byl tedy zjištěn v souladu s ustanovením § 3 správního řádu. Soud neshledal ve správním řízení žádná procesní pochybení, která by měla za následek nezákonnost rozhodnutí ve věci samé.

Soud tak neshledal žádný z uplatněných žalobních bodů důvodným a nad rámec uplatněných žalobních bodů nezjistil žádnou vadu, jež by měla za následek nezákonnost žalobou napadeného rozhodnutí a k níž by musel přihlížet z úřední povinnosti. Soud proto žalobu jako nedůvodnou podle ustanovení § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.

Výroky II. a III. o náhradě nákladů řízení jsou odůvodněny ustanovením § 60 odst. 1 s.ř.s., když úspěšnému žalovanému nevznikly náklady řízení nad rámec jeho běžné úřední činnosti a žalobce nebyl v řízení úspěšný, pročez nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Soud proto rozhodl tak, jak je uvedeno ve výrokové části tohoto rozsudku.

P o u č e n í: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 30. října 2018

JUDr. Petr Polách, v.r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
K. M.